

PM 2015:208 RV (Dnr 110-1165/2015)

**Anmälan om svar på remiss av delbetänkandet
Klimatförändringar och dricksvattenförsörjning (SOU
2015:51)**

Remiss från Näringsdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remiss av delbetänkandet Klimatförändringar och dricksvattenförsörjning (SOU 2015:51) godkänns.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

Näringsdepartementet har remitterat delbetänkandet Klimatförändringar och dricksvattenförsörjning (SOU 2015:51) till Stockholms stad. Regeringen har i juli 2013 tillsatt en Dricksvattenutredning. Utredningen ska särskilt betona klimatförändringarnas betydelse för framtidens dricksvattenförsörjning och lämnar i detta delbetänkande en analys över klimatförändringarna i Sverige fram till seklets slut. Delbetänkandet är en kunskapssammanställning och lämnar inga förslag till åtgärder. Delbetänkandet belyser utmaningarna för Mälarens framtid.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret som har svarat direkt till Näringsdepartementet.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remiss av delbetänkandet Klimatförändringar och dricksvattenförsörjning (SOU 2015:51) godkänns.

Stockholm den 19 november 2015

KATARINA LUHR

Bilaga

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande ”Klimatförändringar och dricksvattenförsörjning” (Dnr 1165/2015)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Näringsdepartementet har remitterat delbetänkandet Klimatförändringar och dricksvattenförsörjning (SOU 2015:51) till Stockholms stad. Regeringen har i juli 2013 tillsatt en Dricksvattenutredning. Utredningen ska särskilt betona klimatförändringarnas betydelse för framtidens dricksvattenförsörjning och lämnar i detta delbetänkande en analys över klimatförändringarna i Sverige fram till seklets slut. Delbetänkande är en kunskapssammanställning och lämnar inga förslag till åtgärder. Delbetänkandet belyser utmaningarna för Mälarens framtid.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret som har svarat direkt till Näringsdepartementet.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets kontorsyttrande daterat den 15 september 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktige har beslutat att staden skall ha en hög klimatberedskap. Staden har prioriterat översvämningsrisker och initierar en klimatanpassningsplan med att genomföra en stadsövergripande risk- och sårbarhetsanalys för bland annat höga flöden i Mälaren. Den kunskapssammanställning som delbetänkandet presenterar utgör därmed ett välkommet underlag i stadens klimatanpassningsarbete.

Staden vidtar en mängd åtgärder för att skapa en hög klimatberedskap varav projekt Nya Slussen utgör den mest omfattande. Nya Slussen innebär bland annat att möjligheterna att tappa ut vatten från Mälaren till havet mer än fördubblas, vilket därmed säkrar Mälaren från översvämnning. Stadsledningskontoret konstaterar att delbetänkandet anger att Nya Slussen har en teknisk livslängd om cirka 80, vilket bör ändras då denna mening är felaktig. Nya Slussen projekteras för en teknisk livslängd på cirka 100 år.

Hur länge de olika funktionerna som den nya Slussen har för trafik och stadsliv samt för Mälarens reglering är fullt funktionella beror på en rad omvärldsfaktorer som inte går att förutse med säkerhet idag. Det gäller inte bara nya Slussen utan även andra stadsbyggnads- och infrastrukturprojekt. Ökande översvämningsrisker runt Mälaren, efter Slussen ombyggnad, är inte kopplade till att Slussen är teknisk uttjänt utan beror på en höjning av medelvattenståndet på grund av klimatförändringar. En höjning av medelvattenståndet i havet kommer, så småningom, att begränsa och försvåra möjligheten att tappa ut vatten från Mälaren till havet vid samtliga utlopp i Stockholm och Södertälje.

SMHI:s beräkningar visar att de planerade åtgärderna i projekt Nya Slussen i stort sett eliminerar risken för översvämnningar längs Mälarens stränder i tidsperspektivet 2050-2100. Bedömningen att översvämningsriskerna helt elimineras till slutet på seklet är baserat på ett konservativt antagande om havsvattenståndens utveckling enligt SMHI och IPCC:s femte vetenskapliga rapport AR5 som kom ut i september 2013. Med konservativt antagande menas att man då utgår från högsta sannolika havsnivåhöjning till år 2100 för det värsta utsläppsscenariot (RCP 8,5). Utifrån en mer sannolik bedömning av havsvattenståndens utveckling elimineras översvämningsriskerna runt Mälaren i ett längre tidsperspektiv.

Slussenanläggningen projekteras för att klara ett högsta högvatten som statistik återkommer en gång vart 300:e år i kombination med en stigning av havet på en halvmeter till följd av klimatförändringar samt en ogynnsam vindsituation som skulle ge ytterligare 30 cm högre vattenstånd i Saltsjön. Det innebär att nya Slussenanläggningen får ett

översvämningsskydd för ett havsvattenstånd som är drygt 2 meter högre än dagens medelvattenstånd i havet. Dagens nivåskillnad mellan Mälaren och Saltsjön är cirka 70 centimeter.

Stadsledningskontoret vill samtidigt lyfta frågan om Mälaren på längre sikt. Mälaren utgör Sveriges största vattentäkt och försörjer cirka två miljoner människor med ett livsviktigt livsmedel. En reservvattentäkt saknas och en allvarlig påverkan i form av saltvatteninträngning skulle få betydande konsekvenser. Att säkra Mälaren som drickvattentäkt i framtiden kommer sannolikt att innebära stora kostnader. Detta föranleder behov av en åtgärdsstrategi för att minska översvämningssriskerna och risken för saltvatteninträngning till Mälaren, till exempel en invallning i skärgården som kan hålla ner vattenståndet i Östersjön i förhållande till Mälaren. Stadsledningskontoret vill understryka behovet av att staten tar ett tydligt ansvar i den här frågan och presenterar en åtgärdsstrategi för Mälarens framtid. Då direktivet för betänkandet begränsar sig till återstoden av detta sekel efterlyser stadsledningskontoret att staten ser över dricksvattenfrågorna i ett ännu längre perspektiv med särskilt fokus på Mälaren.

Slutligen ifrågasätter stadsledningskontoret uppgiften om att begränsad saltvatteninträngning vid få tillfällen bedöms kunna hanteras med tillgänglig beredningsteknik. Beredningsteknik finns idag ej tillgänglig i stadens dricksvattenproduktion och uppgiften bör därför omprövas.

Som svar på remissen ”Klimatförändringar och dricksvattenförsörjning” hänvisas till vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.